

ΝΟΡΒΗΓΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΗ ΦΤΩΧΕΙΑ

Ανέκδοτο διήγημα της ΣΙΓΚΡΙΝΤ ΟΥΝΔΣΕΤ—Μέγα βραβείο Νόμπελ, 1928

Πρό ήρωίδας ποιούν έγινε από την Νορβηγική Ακαδημία η άποψη του μεγάλου βοσβίου Νόμπελ για το 1928. Το έπαινον ο ποιητής Γαλλός φησίζοντος η συγγραφέας της Απριουγίου Έβελίνης Άννα Μπλάντ και η περσική Νοβίτης μεσοπονητικής Σίγκριντ Ούνδσετ. Η Ούνδσετ όμως είχε εντελώς αγνοήσει στην Ελλάδα. Ολοστό το έργο της είχε γνωστοποιήσει στην Ελλάδα και στην Αμερική και θεωρείται ως η καλύτερη συγγραφέας η οποία άφησε το ίσος της στην ψυχολογία και γενικώς φησίζ. Τα κριτικώς έργα της είναι η Μάρνα Ούδλ, η Είκοσιετήρη ηλικία, «Τα φτωχά παιδιά», η Λάμψη του Μυρταίνου Κολορέτη, η Σοφία Παρόντα, η Ακαδημαϊκή Σύνταξη κ.λ.α.

Το «Μπλάντ» παρουσιάζει σήμερα τη μεγάλη Νορβηγίδα συγγραφέα για πρώτη φορά στην Ελλάδα.

Δέν θυμάμαι πια τότε, σε ποιά γεννήθια μου, μου είχανε χαρίσει την κοιλία Ζέοντα. Μά θα ήσανε αίματα ένα χρόνο πριν αρχίσω να πηγαίνω στο σχολείο, την εποχή που ήρωνα ιδιότα Ζέοντα.

Κατοικοίσαμε τότε στην οδό Λίντεν-Σάγκεν. Μονάχα από τη μία μεριά το δρόμο άπλωναν έξει σπίτι. Από την άλλη μεριά άπλωναν ένα άπειρο οικόπεδο. Μά τι ύπερογο οικόπεδο όσώσο! Στο ένα μέρος τα παιδιά που ήσαν λίγο μεγαλύτερα, έπαιζαν μπάλια- λίγο πιο πέρα, έμεις, έπάνω σε σωρούς από πέτρες και γλίλια, χιζίσαμε σπάζια και παρά-πέρα άκόμη πλέναμε τα πόδια μας σ' ένα τέμα με βρομόνερα. Πέρα - πέρα, κοντά στο κτήμα του ταγματάχη, άπληξε ένας άπειρος τοσκινιδόνος. Ανάμεσα στον όποιο φροντίζοναν μερικώς φρασιλιές. Μόλις έφτανε το «Αί Γιαννίτση, ταχυφροντίζουμε έξει ταγκιά χέρια και πόδια, γυροφάντες φράσιλιές που ήσαν άκόμη άφηνονα. Και έπειτα, άρχίζαμε να κνιτάμε το περιβόλι του ταγματάχη. Έπειδή αυτός δέν είχε παιδιά, κανένας μας ποτέ δέν είχε πατήσει το πόδι του εκεί μέσα. Μά μεσ' στο περιβόλι του ήπληξαν μυλιές, άγλαδιές και κερσιές, κάταρες, καρδίτα και σατανάια. Για το περιβόλι αυτό που ήταν τόσο μεγάλο κ' είχε τόσα φρούτα μέσα, λέγαμε ο ένας με τον άλλο άλλωστες ιστορίες.

Ήτανε λοιπόν μία όρασία για λαμπρή ήμέρα του Μαΐου, όταν μου χάρσαν ένα κομμάτιον άμαζάκι και την κοιλία Ζέοντα. Φορούσα ένα όλολευκο φόρεμα, το όποιο δέν μου είχε δοθή άκόμη χαρμός νά το λερώσω. Κατέβηκα άμέσως στο δρόμο με τ' άμαζάκι μου. Το λάθοςτροπο όπως σ' όλους τους δρόμους του Όσλο, στους όποιους δέν ήπληξαν σπίτι παρά από την μία μόνο μεριά, ήσαν σε κακά χάλια. Το άμαζάκι μου κούτιζε άπάνω σε μικρές και μεγάλες πέτρες, άφηνονα πίσω του στη λάσπη μία χαλιωμένη γραμμή. Οι λάκκοι του νερού καθόριζαν έν' άνοιξιμτικο ούρανο, άπάνω στον όποιο πελαγοδρομούσαν μικρά λευκά σύννεφα. Μεσ' στα περιβόλια, οι σημάδες έφταναν στα κλαδιά τους φύλλα που μόλις είχαν άνοιξει, φύλλα τόσο νεαρά και τόσο λεπτά που είχαν άκόμη χρώμα σαν του κεριού. Μά στην άκρη του δρόμου πορόβαλε το περιβόλι του Ταγματάχη. Ήνα τοίχο από πρσανάδια, πυκνή - πυκνή και φροντωμένη. Κι' ο ήλιος τα έκανε όλα να λαμποκοπούν.

Στο δρόμο συνάντησα δύο φιλενάδες μου. Έξαινες έτρεξαν άμέσως νύ μου πόνος που ήσανε ένα κοπάδι γουρουνία μέσα στο λειβάδι του ταγματάχη. Έγώ πήγαινα να τίς βρω με την κομψοτή να τους δείξω την κοιλία μου και το καρποστάκι της. Μά το πράγμα ήσαν τόσο περίεγο, όσως ξεζάλαμε κ' ή τρεξί και την κοιλία και το καρποστάκι και τρέξαμε να δώμαε τα γουρουνία. Όλα τα παιδιά της γενιάτης βρισκόντουσαν κιάλας στο λειβάδι και συζητούσανε για το περίεγο θέμα.

Μά σε λίγο ήρθε ή ύπερητέραί μας να με πάθη στο σπίτι για το κοιλιακό. Έξαινη τη στιγμή άνιληφθήκα ότι το καρποστάκι ήταν άδειανό. Η κοιλία είχε ξεαφανισθή. Άμέσως όλοι άρχισαν να γάχνουν παντού για νά τη βρουνε. Έξέτασαν σχετικώς όλα τα παιδιά και φώτησαν σ' όλα τα σπίτια. Η Μάρνα και ή Μίλλι που ήταν κάπως μεγαλύτερες κ' έξυπνότερες, ήφελαν να πάνε η εδικοποιούν την Άστυνομία, μά δέν τίς άφηναν. Τότε έκαναν την Άστυνομία πόνος τους, παζώ με την ύπερητέρα. Υπέβαλαν τη Νίνα, ή όποια δέν είχε καθόλου καλή φημη, σε μία μεγάλη άνάκριση που την έκανε νά βάλη τίς φωνές. Μπήκε στη μέση ή μητέρα της και μάς φέρενε σε ότι θα πήγαινε στο σπίτι της Μάρνας, της Μίλλι και στο δικό μου για νά πη τι είχαμε κάνει στην κόρη της. Έτσι άναγκαστήκαμε να την άφήσουμε. Στο τέλος όλα τα ψαζήματα πήγαν χαμένα. Η Ζέοντα, ή κοιλία μου δέν βρέθηκε πουθενά.

Έχουσα μερικά δάκρυα, μά δέν έπληρα το πράγμα τοαχιά. Έπειδή την κοιλία δέν την είχα δική μου παρά λίγες ώρες μόνο, δέν την είχα άκόμη άγαπήσει και δε λυτήθηκα και τόσο για το χαμό της. Και έ.π.τα ή Ζέοντα δέν είχε άληθινά μαλλιά. Τα μαλλιά της ήσαν ζωγραφιστά άπάνω στο ποροσάκινο κεφάλι της και

το φρέμα της, το όποιο είχε χάσει ή μητέρα μου, ήταν από άπλό βμαπακερό ήφασμα. Έπειδή όμως μου ήμενε άκόμη το άμαζάκι, έγκαιέστρα σ' αυτό την πιο όφαια μου κοιλία, ή όποια έμελλε να μένη για πάντα ξεπλωμένη σ' αυτό, γιατί δέν είχε μαλλιά, χέρια και πόδια και όλος ο κόσμος γελούσε μαζί της.

Είπε φανερό ότι θα είχα ξεζάσει από καρπό την κοιλία Ζέοντα, άν δέν είχε συμβή αυτό που θα σάς διηγηθώ τώρα.

Μερικούς μήνες άργότερα, ή ύπερητέραί μας ή' έπληξε στο Μπάλκεντο. Δέ θυμάμαι πια τι πήγαμε να κάνουμε εκεί. Μου φαίνεται όμως ότι πήγαμε να έπισκεφθώμε κάποια φιλικά σπίτια, που άν και καινούργια φανόντουσαν έστειρα νά σοριαστούν κάτω. Το σπίτι αυτό θα είνε πια γχεριμμένο από καρπό, γιατί τότε κάκου έχω πάει, άφούτου μεγάλωσα, πολλές φορές νά το βρω. Είμαι όσώσο βέβαιη ότι θα το ξεανόρισκα εύκολα, άν βρήγε άκόμη. Είχε χρώμα γκριζό σκο-εινό κ' οι τοίχοι του ήσαν γεράτοι ζωγραφιστές κ' έγω διασκέδαζα κνιτάζοντιές ιες, ενώ ή ύπερητέραί μας είχε πηλ σ' ένα ζωγραφιστάσιον για ν' άγοράση μερικά γλυκίσματα. Στο ίσόγειο του σπιτιού, ήσανε δύο μαγαζιά : το ζωγραφιστάσιον κ' ένα τοαχαράδικον, στο όποιο μπηχάμε κνιτάσι.

Ο τοαχάρης, καθιμένος σ' ένα σκαμνί, φορούσε μία μακρυνά γλιζία ποδιά. Το χρώμα του ήσανε γχεριζοκίτρινο και φανόντανε σαν άνθρωπος στυμμένος. Η ύπερητέραί κ' απός άνάλλαξαν μερικά λόγια και έπειτα μπήκανε σ' ένα διπλανό διαμήρισμα. Ο άέρος ήσανε διαπεραστικός και άσημος και το δομάτιον μου γά-νυχε έξαιρετικιά καινούργια και άλλόκοτα. Έπληξαν έκει δύο κρεββάτια, όμοια των όποιων δέν είχα δει ποτέ—ζωγραφισμένα κόκκινα. Στρώματα και μυξιλίρια βρισκόντουσαν σοριασμένα έκει, το ένα άπάνω σ' άλλο, ση-ματιζόντας ένα όγκο τόσο ψηλό, όστε δέν μπορούσε να καταλάβω πώς οι άνθρωποι μπορούσαν να σοριαζώνονταν τόσο ψηλά, για να κοιμηθούν το βράδυ. Ένα πανί από τραναυάλλι τουλί κάλυπτε έναν καθόριτη κ' άπάνω στο κνιμοδιον βρισκόντουσαν δύο βάζα, τα όποια φανόντουσαν νάε άσημνία, μά που μπορούσαν πολύ καλά να είνε γράλινα.

Μερικώς στιγμές άργότερα μπήκε μία γυναίκα μέσα. Κρατούσε στην άγκαλιά της ένα πορό. Τη θυμίζωμ άκόμη πολύ καλά αυτή τη γυναίκα. Δέν είχε σχεδόν καθόλου δόντια, το χρώμα της ήσανε κνιρινάκιον, μά τα πορότα της και το στήθος της που φανόντουσαν κάτ' από τη μπλούζα της είχανε μία λεία λευκότητα, κάτ' από την όποια ξεχωρίζαν οι μπλε φλέβες της, που φανόντουσαν από μαύρες κλωστές στο δέμα της.

Η Έλένη, ή ύπερητέραί μας, που κνιβέντιαζε μαζί της, τη ρώτησε ξαφνικά :

— Έ, και τι κάνει τώρα ή Σολβέιγ ;
Δε θυμάμαι πια την άπάντηση που της έδωσε ή γυναίκα του τοαχάρη, μά ή Έλένη μου έλεε ότι είχε μία μικρή κόρη της ίδιας ηλικίας με μένα. Και με ρώτησε άκόμη άν ήθελα νά την δω και να της μιλήσω. Υπάκουη έγω, σηκώθηκα και διευθύνηκα προς την Σολβέιγ, ή όποια κνιούτανε μεσ' στην κοιλία.

Στην κοιλία ήσαν ένας άέρας που δέν μπορούσε κανείς να τον άναπνεύση, ο όποιος με έκανε να τα χάνω και να δειλιάζω. Ένα κομμάτι χλωμό, με ξανθά μαλλιά, ήσανε ξεπλωμένο, ένα κρεββάτι, άκομψομένο στη γωνία του τοίχου. Φορούσ' ένα ρός κνιτικιόλι.

Τη ρώτησα τόνομά της και την ηλικία της—άν και ήξερα κιάλας πως την έλεγαν Σολβέιγ και πως είχε την ίδια ηλικία με μένα— μά δε ήξερα τι νά πω. Έκείνη άπεταντιές δε με ρώτησε τόνομά μου, πράγμα που με ξάφνιασε πολύ.

— Είσαι πολύ άρρωστη κ' τη πόνησα.

— Ναι, ναι, μου άποκοιθήκε με κάποια περηφάνεια. Έχω έξανθήματα στις μασχάλας... Γι' αυτό μάλιστα μου έκανε άν δύο φορές έγχερηση στο νοσοκομείο.

— Αυτό είνε άδύνατο, της είπα. Θα πόνεσες πολύ ;

Η Σολβέιγ δέν άπάντησε. Κ' έγω δέν εύρισκα πια τι νά της πω. Σάλενα τα πόδια μου κάτ' από την καρξία μου και πάλιζα την καιουσιονκένια κορδέλλα του καπέλλου μου. Ο βαρής και βρωμερός άέρας μου έκανε κακό στην καρδιά— ή μρωδιά των δερμάτων και της πίσσας, έπειδή ή πόρτα του τοαχαράδικου χη, άνακατεβόνταν με τη μρωδιού το καφέ, τον όποιο ή γυναίκα του τοαχάρη είχαμε πηγανοσχεζόμενη άδιακόπα στην κοιλία με το παιδί της γαιζομένο άπάνω της. Έρχ'ταν επίσης κ' ή μρωδιού από το άλλο δομάτιον, όπου κοιμόταν όλη ή οικογένεια και του όποιου τα παράθυρα δέν άνοιγαν φαίνεται ποτέ. Μά είνε μία μου φανόνταν πώς ο άέρας ήταν τόσο άσημος, έπειδή ή Σολβέιγ είχε έξανθήματα κ' έπειδή της είχαν κάνει δύο φορές έγχερηση στο νοσοκομείο. Και έννοιωθα το λάργγά μου νά σφιγγεται και ήμουν θλιμμένη χωρίς νά ξέρω κ' έγω άκριβώς το γιατί.

— Έπρεπε ως τόσο νά πω κάτι και

Σίγκριντ Ούνδσετ

τη ρότ ηα :

— Δέν κ' ομιάτσαα ξαλωμένη τόσο καιρό στο κρεβάτι σου ;
— Η Σολβέιγκ δέν μου άπάντησε άμέσως. "Επειτα όμως έβγαλ-
ένα παρ όρη που τό είχε κρυμμένο κάτ' άπ' τή μαξιλάρια της. "Η-
ταν έντα καντί τενεκεντίο πρόσινο.

— Ότα τέρας μου μου έδωσε αυτό, πρόσθεσε σε λίγο βγάζοντας
μιά κοΰλια από τό κουτί.

— Η κοΰλια είχε τό κεφάλι πορσελιάνο με ξανθά μαλλιά ζω-
γραφισ μένα άπάντο. Άν και ήτανε πολύ βρωμιωμένη παιά, την ά-
νεγνώσα όσα μέσως. "Ήταν ή κοΰλια μου, ή Ζέριτα.

— Κοΰλιασ και τή δάκρυα μου άνέβηκαν στά μάτια. Είχα την
έντύπωσ η πάς έγώ ήμου εκείνη που είχε διαπραξει μιά τρομερή
άδικια και δέν τόλμωσα νά σηκώσω τή μάτια μου και δέν μορφοσα
νά προφέρω μιά λέξη.

— Η γυνάικα τοϋ παγαχάρη μτήκε εκείνη τή στιγμή μέσα και είδε
τό κατ'ακόλινο πρόσωπό μου. Πήρε άμέσως την κοΰλια και την έ-
βαλε στήν μπάνια.

— Δέν ζάνα νά τή δείχνης αυτή την κοΰλια σ' ένα πλουσιολό-
γητο, είλε στήν κόρη της προσαυθώντας νά χαμογελάση.

— Καί πρόσθεσε, άπευθυμένη σε μένα :

— Όσοι άόχησ πολύ πώ όμορφες κοΰλιες στο σπίτι σου.

— Σή-ρσασα τή μάτια μου γιά μιά στιγμή. Είδα τή ματιά της νά
πλανιέται σά χαμένη έδω κ' εκεί και τή χελιά της σφιγμένα άλλο-
κοτα τ'άνα σής ξενον διαμορέως μασελής της. "Επειτα ή γυναίκα
μου είπε με μιά φωνή διαφορετική, μιά φωνή μελίχια, γεμάτη σε-
ρασιόζ, ή ότ'όια δέν έξερω κ' έγω γιατί με έκανε νά τρέμω από άπο-
στροφή κ' άπό έ-α άνεξήγητο φόβο.

— Εβρίκα, έντ'όθι έπης πού πώ όμορφες κοΰλιες στο σπίτι
σου... Διά ή Σολβέιγκ μου πού είχε προζη βρίζαζε τή δική της ό-
μορφη... Τήν άγόρασα γιά δύο κορονες στοϋ Βόλ-
μανίν.

— Καί ή γυναίκα έξακολούθησε νά μου λέη πως άγό-
ρησε τήν κοΰλια. "Ένοιωθα τή βλεμματιά της νά περ-
πατοϋν πάνω από τό σφιγμένο κεφάλι μου... Θυμώμαι
ότι με προσάλασε κατά μέν' στήν μάσκα γιά νά
τιούμε καφέ. Τοϋ κάκου διαμαρτυρήθηκα και είπα ότι
ή μιτςέσα μου μου είχε άπαγορεύσει νά πώ καφέ. "Η-
για έντα φλιντάνι δλόκληρο και έφαγα δύο άσχημα
γλυκίσματα από κείνα που ή 'Ελένη είχε άγοράσει στο
λαχαρόπλαστειό. "Η γυναίκα τοϋ παγαχάρη έπέμεινε
τόσο σ' αυτό τό ζήτημα, ώστε άναγκάστηα νά ύπα-
κούσω.

— "Όταν ήρψαμε, άρχισα νά κλαίω δυνατά. Δέν ή-
θελα νά πώ τό γιατί. Μά ή "Ελένη, ή ύπερτέρα μάς,
μου έλεγε ότι έπρεπε νά είμαι ήτοιχη, άκού δέν ήμου
κατάκοιτη σάν τή Σολβέιγκ. Μου έλεγε πως μου
έκανε καλό τό νά βλέπω πως έξοσαν τή άλλα μικρά
κορίτσα. Μά έγώ έκλαίγα όλοένα και πώ πολύ. Τότε
εκέληη φοβήθηκε, μου έταξε νά μου πάρη μωμπονία
και μου άπαγόρευσε νά πώ στή μητέρα μου ότι την
είχα σνοδεύσει στο Μπάλκεμυ.

— Στό όρόλο, πακογοιόμουν, με τή σκέψη τή θά έκανα από μέλλον
γιά τή Σολβέιγκ. Θα πήγαινα νά τή βλέπω και νά τή διασκεδάσω.
Θά γε-όμουν ή ευαγέτριά της κ' ή φίλη της. "Η σκέψεις αυτές με
ήσυχάζαν σιγά-σιγά και στο τέλος ξανάρα όλο μου τό κέφι.

— Μά δέν πραγματοποιήσα καμιά από τις σκέψεις μου αυτές.
"Εν προόπως όλη μου ή περιουσία ήταν 80 λεπτά. "Επειτα ή μητέρα
μου έπρεπε τήν άλθθεια και μιά νέα έκρηξήσ δακρύων μ' έπιασε μό-
λις έπρεσα νά κοιμηθώ, όταν ήθε ή μητέρα μου και μ' έβαλε νά
πώ τήν βραδυή μου προσευχή. Μά δέν έμίλησα σε κανέναν γιά την
κοΰλιασ. Τήν 'Ελένη την έμάλσσαν πολύ πού με είχε πάει στο Μπάλ-
κεμυ γιά νά δω τή Σολβέιγκ με τή εξάνθηματα. "Ετσι δέν θά
πήγαινα ει ά ποτέ έκεί.

— Μά και νά μ' ή έμπόδιζε ή άνωτερή αυτή δύναμη, μου φραίνε-
ται ότι δέν θά πραγματοποιήσασ ποτέ τή όραία μου σξέδια.

***

— Αδ-ή ήσαν ή πρώτη μου συνάντησις με τή φτώχεια. Μερικά χρό-
νια άρ-γότερα, όταν ή μητέρα μου μου είλε μιά μέρα πως κ' έμεις
είχαμε γίνει φτωχοί, θυμώμαι ότι ένα αίσθημα άγωνίας με παρέ-
λυσε μολίς τό άκουσα κ' έννοιωσα τή παιδικά μου μάγουλα νά κοκ-
κινώσασ και νά φλέγοντα. Είμαστε λοιπόν κ' έμεις κατατρεχόμε-
νοι νά ζήσουμε σε μιά άτιμόσυμα μολυσμένη, νά σβύσουμε τις
πλάτες μας σ' ότους άνθρώπους, νά τους κριάζουμε με μάτια φοβι-
σμένα και νά τους μιλάμε με φωνή ταπεινή και μελίχια ;...

— "Εγώ να κοπέλα και κατόπιν έγινα γυναίκα. Μεγαλώνοντας όλο-
ένα με άφαινα με τόν καιρό τή ζωή. Και μαζί με τή ζωή και τή
φτώχεια...

— Μά τή χαριότση φτώχεια, την είδα με τό διεύ-
σδυτο-όύστυχο τοϋ παιδιού. Είδα τόν έξεντελισμό
πού σ-έκει σά φοβήρα πάνω από τους φτωχούς—
τήν ήμέρα που έννοιωσα μέσα μου τή ψυχή μου σά
μιά ψυχή σολασμένη, βλέποντας τή γυναίκα τοϋ
παγαχάρη τοϋ Μπάλκεμυ νά κούβη την κλεμένη
κοΰλιασ μου...
Σίγκριντ Ούνδσετ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

— Η μνίγα είναι τό πώ γόνιμο ζωόφια. Μέσα σ' ένα καλοκαιρι, έ-
να ζευγάρι μνίγες, γεννάει 2 εκατομμύρια αυγά !

— Μ' άλλους λόγους, τό ζευγάρι αυτό γεννάει κατά τή διάρεια
τοϋ καλοκαιριού, 4 φορές από 80 αυγά κάθε φορά, δηλαδή 320 αυ-
γά. Άπό αυτά βγαίνουν 160 άρσενικά μνίγες και 160 θηλυκές, ή ό-
ποιές ζευγαρώνουν και γεννούν νέα αυγά...

— Η μνίγες βάζουν τ' αυγά τους σε 4 μέρη : Πάνω σε κοπριά,
πάνω σε φοφίμα, σε φέτες πεπτού και στις ζαπνοδόχες.

— Η μνίγα είναι τρομερός φορεός μικροβίων, τό όποια μεταφέ-
ρει πολλάκις και από άρκετά μακρινές αποστάσεις.

— Η μνίγες πού άντέχουν και δέν φορουν τόν χειμώνα, είναι ή
πώ βλαβερές κατά τό θέρος.

— Οι φύλλοι είναι τή πώ αειμώνη ζωόφια. Τσιμποϋν τόν άν-
θρωπο και όταν άκόμα δέν πενθούν, προτιμούν δέ τους γερούς όρ-
γανισμούς και φορουν άμέσως όταν ρουφίουν αίμα έπιληκτιζού.

— Η φθοζία τών φύλλων διαρκεί 11 μέρες. Οι μικροί φύλλοι
μόλις γεννηθών άρχίζουν κ' αυτοί νά γεννούν.

— Οι φύλλοι τοποθετούν τ' αυγά τους, με μεγάλη προφύλαξη,
σε γωνίες πού δέν τίς σκουτίζουσ συχνά και σε λερωμένα άσπρό-
ρωχα.

— Οι φύλλοι είναι εξαιρετικά έξυπνα ζωόφια. Μπορεί νά τους
γυνάσση κινείσ και νά τους μάθη νά έκτελούν διάφορες άσκήσεις.

— Οι πρώτοι εξημερωμένοι και γυμνασμένοι φύλλοι φάνηκαν
στο 1834.

— Ο γυμναστής τους παρουσιάζε στο κοινό 1 φύλλο, ό όποιοι
τραβούσαν ένα μικροσκοπικό άμψι, άλλους δύο πού... μονομαχοϋ-
σαν μεταξύ τους κ' έναν άλλον, ό όποιος έσχεεν
μικροσκοπικές άλυσσίδες, έβγαζε νερό από ένα μικρο-
σκοπικό πηγάδι και ρουνοκούσε ένα μεγάλο χάρτινο
έλεφαντα !...

— Ο φύλλος είναι τό πώ ευκίνητο άπ' όλα τή ζωόφια.
Οι πηδοι πού κίμνει είναι τρομεροί. Μπορεί μ' ένα
αέλιο νά πηδήσει σε μήκος 1200 φορές μεγαλύτερο
άπ' τό σωμα του !

— Ο κορέος είναι τό βρωμειρότερο άπ' όλα τή ζωό-
φια.

— Τή νύχτα άναζητά την τροφή του και όλη την ήμέ-
ρα αναπαύεται και χωνεύει.

— Οι άρχαίοι συγγραφείς από τόν Άριστοτέλη ως
τόν Πλάνο κ' ως τόν Διοσκουρίδη θεωρούν τους κο-
ρέους βλαβερά και διασκολεξίνετα έντομα.

— Οι κορέοι γεννούν τόν Μάρτιο, τόν Μάιο, τόν
Ίούλιο και τόν Σεπτέμβριο. "Η έποχισ δέ τών αυγών
τους διαρκεί έφτά ήμέρες.

— Μόλις οι μικροί κορέοι βγούν άπ' τ' αυγά τους,
τρέχουν άμέσως, άν είναι νύχτα, νά βρουν τροφή.

— Η φρεζιά γεννά 70-80 αυγά, τή όποια κολλάει
στις τρίχες τής κεφαλής. Η έπ'όσας διαρκεί 8 μέρες,
και 15 μέρες κατόπιν ή νέες φρεζίες γεννούν άλλες.

— Μιά φρεζιά σε διάστημα 2 μηνών γεννάει 18 χιλιάδες νέες.

— Γιά τό άηδές αυτό ζωόφιο, λένε πως δέν φοραά ποτέ μόνο
του, άν δέν τό έξονότση κανείς.

Ο Συλλέκτης

Η ΚΟΚΕΤΑΡΙΑ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

— Η γυναίκες τής Κίνας είναι εξαιρετικά κοζέτες. Η κυριότερα
τους ένασχόλησις μέσα στο σπίτι, όπου περνούν τις περισσότερες
ώρες τής ήμέρας τους, είναι ό καλλοπισμός των : γτένισμα μαλλιών,
βαφή προσώπου μέχρι κομικωτάτων ήπερβολών κ.λ.π.

— Καθ' όλες αυτές τις ώρες δέν άδούναται ούτε στιγμή σε τιβάνι
ή σε καρέκλα, από φόβο μήπως ζαρώσουν ή καταστρέψουν τή συμ-
μετρια τών μεταξωτων φορεμάτων τους.

— Έπί τής έποχής μάλλια τών αυτοκοιτόρων, τή μόδα τοϋ όραίου
φύλου τοϋ Ουράνιου Κράτους έκανόντσε ό... ίδιος ό Αυτοκράτορ,
εξιδιών ειδικόν διακόσμ, στο όποιοι καθορίζοντο λεπτομερώς ή
διαστάσεις τού ντεκαλί και τό μήκος τής φρούτας.

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

ΓΡΑΦΤΟ ΚΑΙ ΓΡΑΦΤΟ !...

— Ο φιλόσοφος Ζήνων έπέβρεβεν, ως γνωστό, ότι οι άνδρωποι
κεβερώνονται σε ότι κ' άν κάνουν από την μοίρα.

— Μιά μέρα ό ύπηρέτης τών τών έκλεψε.

— Ο Ζήνων διάταξε πρός τιμορίαν του, νά τόν
ραβδίσου.

— Δέν φταίω έγώ, διεμαρτυρήθη τότε ό πονηρός
ύπηρέτης. "Ήταν γραφτό μου νά κλέψω...

— Ναί, αλλά μή λησμονής ότι είναι γραφτό σου έπί-
σης όταν κλέβης νά τρώς ξύλο !... άπάντησεν ό φιλό-
σοφος.

